

NOTATKA z wspólnego posiedzenia

Komisji Ustawodawczej

oraz

**Komisji Samorządu Terytorialnego i
Administracji Państwowej**

Nr posiedzenia: 288

Nr posiedzenia: 159

Data posiedzenia: 10 marca 2010 r.

Posiedzeniu przewodniczył: senator Mariusz Witczak – przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej

Porządek posiedzenia: 1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej, ustawy o samorządzie województwa i ustawy o samorządzie powiatowym (*druk senacki nr 744; przedstawiciel wnioskodawców – senator Mariusz Witczak*).

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Zbigniew Cichoń, Stanisław Gogacz, Leon Kieres, Bohdan Paszkowski, Grażyna Sztark, Marek Trzeciński i Piotr Zientarski; senatorowie członkowie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej: Władysław Dajczak, Stanisław Jurewicz, Marek Konopka, Zbigniew Meres, Ireneusz Niewiarowski, Władysław Ortyl, Bohdan Paszkowski, Jadwiga Rotnicka, Sławomir Sadowski, Janusz Sepioł, Mariusz Witczak,
- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:
 - dyrektor Departamentu Administracji Publicznej Grzegorz Ziomek;
 - naczelnik w Departamencie Administracji Publicznej Szymon Wróbel,
 - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego:
 - kierownik Działu Strategii Regionalnej Tomasz Bogusz,
 - podinspektor Michał Frycz,
 - Związek Powiatów Polskich:
 - sekretarz Marek Wójcik,
- przedstawiciel Biura Legislacyjnego Roman Kapeliński.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Projekt ustawy przedstawił i uzasadnił przedstawiciel wnioskodawców senator Mariusz Witczak. Wskazał on, iż projekt cieszy się poparciem Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu terytorialnego. W projekcie zaproponowano istotne zmiany w zasadach prowadzenia gospodarki komunalnej w formie spółek handlowych przy jednoczesnym uporządkowaniu i ujednoczeniu obecnie obowiązującej regulacji. Senator M. Witczak podkreślił, że w obecnym bowiem stanie prawnym zasady tworzenia i przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do spółek handlowych są zróżnicowane w zależności od szczebla samorządu i często te niespójne regulacje prowokują do podejmowania niekonsekwentnych prób zmian legislacyjnych. Aktualnie trwają prace sejmowe nad co najmniej trzema projektami przewidującymi zmiany w tym zakresie. W opinii wnioskodawców, wyrywkowe zmiany nie są jednak w stanie doprowadzić do stworzenia docelowego, spójnego systemu, dlatego uzasadnione jest kompleksowe uregulowanie zasad tworzenia i przystępowania do spółek handlowych. Zaproponowany przez wnioskodawców projekt opiera się na następujących założeniach: całość

regulacji będzie zawarta w ustawie o gospodarce komunalnej, a wszystkie szczeble samorządu terytorialnego zostają potraktowane w identyczny sposób. Konstytucyjna zasada wskazująca na podstawową rolę gmin nie wymaga bowiem, by gmina była w sposób szczególnie wyróżniona w zakresie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółek handlowych.

W projekcie rezygnuje się z możliwości uczestniczenia w spółkach ze względów społecznych. Zrezygnowano także z możliwości udziału w spółkach, jako konsekwencji zagospodarowania mienia, którego w inny sposób - bez poważnej straty majątkowej - zagospodarować się nie da. W projekcie pozostawiono możliwość udziału w spółkach zajmujących się działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego. Odstąpiono natomiast od udziału w spółkach prowadzących czynności bankowe lub ubezpieczeniowe, mimo, iż w wielu krajach istnieją banki komunalnych.

Dotychczasowa przesłanka znaczenia spółki dla rozwoju gminy została przeredagowana w ten sposób, że z jednej strony zastrzeżono, iż spółka taka musi mieścić się z zakresem swojej działalności w zadaniach własnych danej jednostki samorządu terytorialnego, a z drugiej - że znaczenie dla rozwoju gminy jest oceniane przez pryzmat strategii rozwoju, w której winno się znaleźć odwołanie do możliwości utworzenia (przystąpienia) do spółki handlowej prowadzącej określoną działalność. W związku z tymi zmianami konieczne stało się wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego jednostkom samorządu terytorialnego dostosowanie się do nowych zasad.

Podsumowując projekt ustawy senator M. Witczak wskazał, iż przedłożony projekt ujednocza zasady udziału jednostek samorządu terytorialnego w spółkach handlowych, rozszerzając w szczególności katalog dopuszczeń w odniesieniu do powiatów i województw. Tym samym na tych dwóch szczeblach stworzone zostają nowe możliwości realizacji zadań własnych, co przekłada się bezpośrednio na poziom zaspokojenia potrzeb poszczególnych wspólnot samorządowych.

W dyskusji wątpliwości dotyczące projektu zgłosili m.in. senatorowie Leon Kieres i Władysław Ortyl.

Obaj wyrazili obawę w kwestii braku zabezpieczenia finansowego wobec nałożenia na jednostki samorządu terytorialnego obowiązku uporządkowania udziałów i akcji.

Ponadto prof. L. Kieres zwrócił uwagę na zakres działalności spółek samorządowych z uwzględnieniem ich formy organizacyjno-prawnej w aspekcie istniejących już unormowań dotyczących partnerstwa publiczno-prawnego.

Senator W. Ortyl wskazał, iż należy doprecyzować termin „użyteczność publiczna” tak by nie dochodziło do konkurencji spółek samorządowych z lokalnymi przedsiębiorcami. Zgłosił również wątpliwości, co do stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu, iż projekt nie wywołuje skutków finansowych, podkreślając, że powiaty i województwa nie są przygotowane finansowo na uporządkowanie stanu spółek, w których mają udziały bądź też akcje, a także nie jest zasadnym zmuszanie wojewodów do ratowania upadających spółek z udziałem samorządów.

W celu wyjaśnienia poruszanych zagadnień i zasięgnięcia dodatkowych opinii prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej, ustawy o samorządzie województwa i ustawy o samorządzie powiatowym odroczone.

Przedstawiciel wnioskodawców zobowiązał się do wprowadzenia zmian w projekcie.

Konkluzja: Komisje nie zakończyły pierwszego czytania projektu ustawy.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.